

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/94/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119203824
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5119203824.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Marty Mochnáčovej (sudca – spravodajca) a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: A. B., so sídlom C. XXX, IČO: 10 981 128, právne zastúpený JUDr. Máriou Mihálikovou, advokátkou so sídlom D., E. C. X/XX, proti žalovanému: Spoločenstvo vlastníkov bytov Čajakova 2171/10 a 12, so sídlom Žilina, Čajakova 2171/12, IČO: 37 975 501, právne zastúpený JUDr. Máriou Padalovou, advokátkou so sídlom D., F. G. H. I. X, o zaplatenie 1.714,80 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/20/2019-171 zo dňa 15. 2. 2022 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 583,55 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietá.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,1 %.

V nenapadnutom výroku II., ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.672,55 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že sporové strany uzavreli ústne zmluvu o oprave vecí, ktorá je osobitným druhom zmluvy o dielo. Na túto zmluvu sa podporne použijú ustanovenia § 631 až § 643 Občianskeho zákonníka. Predmetom zmluvy bola oprava zatekajúcich častí strechy v rozsahu opravy strechy a dvoch dažďových zvodov tak, aby bolo odstránené zatekanie dažďovej vody z plochej strechy domu do vrchného bytu č. XX a zamedzenie kvapkaniu dažďovej vody z plochej strechy na časť prídomeho chodníka s tým, že opravy boli vykonávané v rozsahu určenom schválením predsedu spoločenstva.

3. Podľa súdu prvej inštancie nešlo a nemohlo ísť o objednávku odstránenia určitej konkrétnej vady, pretože objednávateľ, zhotoviteľ a ani následná osoba ďalej vykonávajúca opravu nepoznali príčinu zatekania, nebola predložená žiadna dokumentácia, ktorá by určovala spôsob a charakter opravy či pracovný postup, ale požiadavka bola vykonať nevyhnutne účelné práce, ktoré by odstránili príčinu zatekania podľa odsúhlasenia predsedom spoločenstva. To, že výber a vykonanie rozsahu prác na odstránení príčiny nebolo ponechané na vôľu a úvahe zhotoviteľa, je zrejmé aj z toho, že niektoré z ním navrhnutých postupov neboli akceptované a nešlo ani o úplnú rekonštrukciu strechy, ktorá by

prioritne zahŕňala odstránenie zatekania. Rozsah opravy bol špecifikovaný aj faktúrou č. 20180001 zo dňa 16. 4. 2018.

4. Ďalej okresný súd uviedol, že žalovaný ako objednávateľ po doručení faktúry nenamietal, že si niektoré práce neobjednal alebo, že niektoré stavebné úkony neboli vykonané, ale namietal formálne vady vyúčtovania, absenciu presného označenia materiálov a absenciu odovzdávajúceho protokolu. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, že dielo doposiaľ nebolo odovzdané a zdôraznil, že vykonanie diela je splnené jeho vykonaním v požadovanom rozsahu, aj keď má vady. Na strane žalovaného nejestvovalo žiadne oprávnenie zadržať či neuhradiť cenu opravy, teda žalovaný ako prvý porušil svoje povinnosti a spôsobil disproporciu v synalagmatickom vzťahu.

5. Pokiaľ nie je preukázané, že konkrétne vykonanie opravy má vady za súčasného stavu, že žalobca nemohol vykonať všetky úkony, ktoré považoval za vhodné pre odstránenie vadného stavu, nie je podľa súdu prvej inštancie možné ho spravodlivo viniť, že rozsahom prác limitovaným súhlasom žalovaného nedošlo k odstráneniu zatekania. Ak bol ustálený rozsah prác na predpokladanom odstránení zatekania, nemohol žalobca zodpovedať za skutočnosť, že aj naďalej zateká do domu, iba že by zatekanie bolo následkom väd vo vykonaných prácach. Žalovaný nevyzýval žalobcu po doručení vyúčtovania na vykonanie ďalších prác s tvrdením, že si nesplnil povinnosť a nevykonal dielo v dohodnutom rozsahu. Vykonanie ďalších prác žiadal žalovaný až po tom, keď zistil, že napriek vykonaným prácam naďalej dochádza k priesakom, teda k zatekaniu do bytu, čo bolo viac ako sedem mesiacov po vykonaní stavebných prác. Podľa názoru okresného súdu nebolo povinnosťou žalobcu vykonať ďalšie práce na odstránení zatekania, pretože by sa jednalo o objednanie ďalších prác na oprave strechy, teda nový právny vzťah. Ak žalobca doposiaľ nemal uhradenú prácu, je len zrejmé, že odmietal pre žalovaného vykonať ďalšie práce.

6. Vo vzťahu k preukázaniu či oprava vykonaná žalobcom mala vady (bez ohľadu na to, či objednaný rozsah splnil zamýšľaný cieľ), absentovali akékoľvek dôkazy, žalovaný argumentoval len tým, že naďalej zateká, a teda nedošlo k odstráneniu zatekania a že vykonaním opravy pánom J. došlo k odstráneniu zatekania. Okresný súd odkázal na výpoveď svedka J. a konštatoval, že nebolo možné pohľadom zistiť, či by práce vykonané žalobcom boli vykonané vadne, pretože to vyzeralo v poriadku. Menovaný svedok uviedol, že po vykonaní opravy žalobcom zatekalo do strechy cez vetriace šachty, pretože keď ich pretmelil, došlo k zníženiu zatekania a odstránené bolo, keď pretrel lepenkové pásy. Okresný súd však nezistil, že by žalobca v rámci dohodnutej opravy so stanovením a schválením rozsahu prác mal vykonať tmelenie vetracích šacht (tmelil len spoje pod novým oplechovaním) alebo opravu spojov pásov lepenky, pretože podľa tvrdení strán vykonával len opravu viditeľných poškodení a poškodení, ktoré sám počas výkonu prác zistil.

7. Súd prvej inštancie za zvláštne označil, že žalovaný počas sporu nechal vykonať opravu strechy, o ktorej tvrdil, že ju riadne nevykonala žalobca a v tejto súvislosti predložil len faktúru za opravy, nepredložil vyúčtovanie za opravy vpustu, prípadne iné opravy, ale najmä nevykonala ani len dokumentáciu stavu pred vykonaním opráv s možnosťou zistiť prípadné vady, nedorobky, použitie nesprávnej technológie či postupov, pretože následným vykonaním opráv (stavebných prác) znemožnil odborným, prípadne znaleckým dokazovaním zistiť pôvodný rozsah vady a podobne. V tomto smere okresný súd poukázal aj na predchádzajúcu nedostatočnú súčinnosť v skutkových tvrdeniach, ktoré žalovaný počas konania produkoval postupne, pravdepodobne sčasti účelovo, hoci jeho povinnosťou bolo uviesť ich v odpore, prípadne na prvom pojednávaní. Podľa názoru okresného súdu iná situácia by bola, ak by mal žalobca vykonať rekonštrukciu strechy, ak by určité práce nevykonala a neupozornil by žalovaného na možnosť, že práve absenciou daných prác nemusí dôjsť k odstráneniu vady alebo by použil pôvodné veci a neupozornil na ich nevhodnosť. Rovnako by zodpovedal, ak by po úplnej rekonštrukcii strechy naďalej do bytu zatekalo. Súd prvej inštancie poukázal na nedostatočnú procesnú aktivitu žalovaného, pokiaľ ide o preukázanie väd diela a jeho obranu vyhodnotil ako účelovú a nepreukázanú. Prejudiciálne preto posúdil, že stavebné výkony (práce) nemali vady. Rovnako uzavrel, že ani prípadná existencia väd bez toho, aby si objednávateľ uplatnil nároky z väd vykonanej opravy, nič nemení na povinnosti zaplatiť cenu opravy. Ak by aj vykonané práce mali vady, mohol žalovaný požadovať zľavu z ceny, túto prípadne započítať voči nároku za opravu, uplatniť si nárok na náhradu škody, odstúpiť od zmluvy a nárok si započítať či uplatniť inou kompenzačnou námietkou.

8. Okresný súd na základe uvedených dôvodov vyhovel žalobe v časti o zaplatenie sumy 1.672,55 eur, ktorá zodpovedala upravenej cene v zmysle faktúry zo dňa 6. 6. 2018. Žalobe bolo vyhovené aj v časti úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne, a to v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z.

9. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 CSP, pričom vychádzal z úspechu žalobcu v rozsahu 97 %, z čoho vyplýva, že jeho čistý úspech predstavuje 94 %.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žaloba bude v celom rozsahu zamietnutá.

11. Odvolateľ vytýkal okresnému súdu, že nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu vyslovený v danej veci. Dôkazné bremeno na preukázanie uplatneného nároku spočívalo na strane žalobcu. Tento bol absolútne nečinný, nijakým dôkazom svoje tvrdenia v konaní nepreukázal, iba neustále uvádzal svoje tvrdenia a tieto si okresný súd osvojil. Upriamil pozornosť na skutočnosť, že k objednaní opravy došlo na základe e-mailovej komunikácie po tom, čo bola vykonaná ohliadka strechy dňa 12. 8. 2017. Žalobca pri tejto ohliadke nepožadoval vypracovanie žiadneho projektu alebo posudku na zatekanie dažďovej vody ani nenavrhol, že takýto projekt je potrebný. Napriek uvedenému okresný súd predmetnú okolnosť považoval za relevantnú pri svojom rozhodovaní. Žalovaný mal za to, že žalobca je odborník, keďže sa rozhodol vykonať stavebné práce za účelom odstránenia zatekania. Poukázal na to, že žalobca si nevedol stavebný denník a po ukončení stavebných prác tieto neboli riadne odovzdané žalovanému. Zopakoval svoju argumentáciu z prvoinštančného konania, že po doručení faktúry túto namietal a žiadal o jej opravu. Žalobca nevykonal dohodnutú prácu tak, aby bolo odstránené zatekanie dažďovej vody do konkrétneho bytu a aby bolo zamedzené kvapkaniu dažďovej vody na časť prídomevého chodníka. Žalobca bol na uvedené upozornený opakovane listami zo dňa 8. 6. 2018 a 28. 6. 2018 a napokon aj listami z 10. 12. 2018 a 12. 12. 2018. Posledným listom zo dňa 4. 3. 2019 žalovaný požiadal žalobcu, aby sa vyjadril či má záujem odstrániť chyby, opravy alebo má byť zákazka udelená inému zhotoviteľovi. Keďže ani na tento list žalobca nereagoval, žalovaný to považoval za odmietnutie odstránenia vady a bol nútený požiadať o opravu iný subjekt.

12. Podľa odvolateľa pri stavebných prácach vôbec nebolo nutné pretmelenie a bol presvedčený, že žalobca odstráni predmetné zatekanie, keďže sa podujal k realizácii stavebných prác. Za nesprávnu považoval argumentáciu žalobcu, ktorý s odkazom na vyjadrenie svedkyne G. tvrdil, že do jej bytu už nezatekalo. Pripomenul postup prác pána J., ktorý napokon strechu opravil tak, aby z nej nezatekalo. Ak by takto postupoval žalobca, bol predmet zmluvy riadne vykonaný a žalovaný by zaň zaplatil. Pokiaľ ide o opravu dažďových zvodov, žalovaný mal za to, že tieto nebolo nutné opravovať, čo napokon potvrdil aj svedok J., keďže po ich oprave do bytu tieklo ďalej. Zdôraznil, že nedostatky opravy žalobcovi oznamoval už spomínanými listami a dožadoval sa urýchleneho vykonania opravy. Mal za to, že v danom prípade bolo nevyhnutné vyhotoviť aj odovzdávací a preberací protokol.

13. Pokiaľ okresný súd argumentoval, že bolo zvláštne vykonať opravu strechy prostredníctvom iného subjektu, s uvedeným sa odvolateľ nestotožnil. Poukázal na opakované oznámenia adresované žalobcovi o tom, že oprava nebola vykonaná riadne, na čo však žalobca nijako nereagoval. V dôsledku zatekania sa znehodnocovali vnútorné omietky, zárubne aj dvere, vytvárali sa plesne. Navyše zatekalo aj do skrine spoločných elektrických rozvodov. Odvolací súd v skoršom zrušujúcom rozhodnutí poukázal na konkrétne otázky, ktoré je vo veci nevyhnutné riešiť, pričom na uvedené žalobca nijako nereagoval. Rovnako na uvedené nereagoval ani okresný súd vo svojom rozhodnutí.

14. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Podľa jeho názoru bolo preukázané, že došlo k uzavretiu zmluvy o oprave v rozsahu e-mailovej objednávky a navrhovanej a odsúhlasenej cenovej ponuky, pričom cena bola dohodnutá fixne. Tieto práce boli riadne vykonané a v súlade s cenovou ponukou vyúčtované. Ďalšie žalobcom navrhované práce, ktoré by boli účtované navyše, neboli zo strany žalovaného akceptované, a preto ich nevykonal. Ak by mal zaplatené za už vykonané práce, súhlasil by s ďalšími požiadavkami navyše, ktoré by boli špeciálne účtované. Nebolo úlohou žalobcu zisťovať dôvody zatekania do bytu, ale v súlade s dohodou mal vykonať práce špecifikované v e-mailovej komunikácii. Tieto práce neboli nikdy reklamované, neboli im vytknuté vady a neboli žalovaným spochybnené. Požiadavka žalovaného na odovzdávacom protokole sa javí ako účelová v snahe vyhnúť sa zaplateniu za opravu. Žalovaný nezaplatil ani len časť fakturovanej sumy a stále nanovo uvádzal nové dôvody, prečo nesúhlasí s fakturovanými prácami a vracia faktúru. Taktiež menil a dopĺňal počas súdneho konania svoje výhrady a námietky, pričom tak neurobil hneď pri podaní odporu proti platobnému rozkazu.

15. Nie je povinnosťou žalobcu preukazovať neexistenciu väd, ale dôkazné bremeno ohľadom preukázania väd diela je na strane žalovaného. Žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, že žalobca vykonal dohodnuté práce s vadami. Naopak zapríčinil, že sa daný stav aktuálne objektívne nedá zistiť znaleckým dokazovaním, keďže ohľadom strechy objednal ďalšie práce u iného dodávateľa.

16. Žalovaný v následnom stanovisku k vyjadreniu žalobcu poukázal na to, že cena nebola dohodnutá fixne, čo už vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach uviedol. V ďalšej časti svojho vyjadrenia zopakoval skoršie tvrdenia.

17. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý výrok II.) a po vykonaní pojednávania, vrátane zopakovania dokazovania, rozsudok súdu prvej inštancie sčasti zmenil (§ 388 CSP) spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

18. Na nariadenom pojednávaní (odvolacieho súdu) zúčastnená žalovaná strana zotrvala na podstatných bodoch svojej doterajšej argumentácie. Žalovaný potvrdil, že suma 1.714 eur bola tou čiastkou, ktorá bola v rámci mailovej komunikácie navrhnutá žalobcom a odsúhlasená žalovaným. Vypovedal tiež, že otázka/skutočnosť, či ide o cenu fixnú, alebo ešte dôjde k jej úprave, nebola v rámci kontraktačného procesu zmluvnými stranami prejednávaná.

19. V posudzovanej veci bolo rozhodnuté prvýkrát rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 14C/20/2019-79 zo dňa 29. 10. 2019 tak, že žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.714,80 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

20. Na základe odvolania žalovaného krajský súd uznesením č. k. 10Co/64/2020-136 zo dňa 30. 4. 2021 zrušil prvoinštančné rozhodnutie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.714,80 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a tiež vo výroku o trovách prvoinštančného konania, pričom v rozsahu zrušených výrokov bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

21. Odvolací súd v označenom rozhodnutí vyslovil právny názor, že medzi sporovými stranami došlo k vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, a to v podobe zmluvy o oprave vecí uzavretej v ústnej podobe. Konštatoval, že sporové strany sa dohodli na obsahu zmluvy, ktorým bola oprava zatekajúcich častí strechy. Rovnako podľa názoru odvolacieho súdu došlo aj k dohode o cene opravy. Z odvolacieho rozhodnutia vyplýva, že odvolateľ (žalovaný) relevantne a včas vytkol písomne žalobcovi, že opravou sledovaný účel naplnený nebol (bránil sa tým aj vo svojej prvotnej obrane s poukazom na obsah konkrétne označených listov, ktoré adresoval žalobcovi a tieto aj pre účely súdneho konania predložil) – že do bytu č. XX aj po oprave naďalej zateká. Nebolo pritom možné od žalovaného spravodlivo vyžadovať, aby presne a konkrétne označil opravné práce, ktoré podľa jeho názoru žalobca nevykonal, prípadne vykonal, ale nevykonal tak ako mal, pretože žalovaný nedisponoval žiadnou písomnou dokumentáciou o tom, aké konkrétne práce žalobca v rámci opravy vykonal.

22. Hoci sa zmluvné strany nedohodli na tom, že žalobca má určiť príčinu zatekania, navrhnúť všetky potrebné práce a rozsah na odstránenie zatekania a v tomto rozsahu opravu strechy vykonať, primárne význam spočíva v skutočnosti – čo bolo sledované opravou, za akým účelom bola zmluva o oprave uzatvorená, teda účel opravy a tým bolo dosiahnuť aj „odstránenie zatekania z plochej strechy do bytu č. XX“.

23. Napokon odvolací súd zdôraznil, že bolo na žalobcovi, aby preukázal, že dohodnutú opravu úplne dokončil a následne, aby preukázal, že za zatekanie do bytu aj po vykonaní opravy nezodpovedá ako zhotoviteľ z pohľadu § 653 Občianskeho zákonníka, že táto žalovaným mu vytknutá vada nemá svoj pôvod v zmluvnom plnení, resp., že žalovaný si objednal nekompletnú opravu a na túto skutočnosť ho ako objednávateľa aj upozornil.

24. Úvodom sa žiada pripomenúť/vymedziť, že dôkazné bremeno na preukázanie tvrdených skutočností odôvodňujúcich uplatnený nárok, zaťažuje vždy žalobcu (§ 132 ods. 1 CSP); k presunu dôkazného bremena na protistranu dochádza po tom, čo konkrétnu skutočnosť žalobca preukáže, resp. jej preukázanie je výsledkom procesnej pasivity protistrany (§ 151 CSP). Následne v priebehu sporu môže dochádzať vo vzťahu k jednotlivým skutkovým tvrdeniam k presúvaniu dôkazného bremena, a to v závislosti od konkrétneho tvrdenia či dôkazu prezentovaného stranami.

25. S ohľadom na uvedené teoretické východiská považuje krajský súd na margo argumentácie/výtky okresného súdu o nedostatočnej procesnej aktivite žalovaného zdôrazniť, že to bol žalobca, kto doručil súdu žalobu obsahujúcu skutkové tvrdenia v rozsahu jednej vety (bod I. žaloby). Až následný procesný postup súdu prvej inštancie a tvrdenia žalovaného vytvorili pre žalobcu priestor pre precizovanie jeho tvrdení a prezentovanie dôkazov, ktoré však ani po rozsiahlom dokazovaní nepotvrdzujú závery prijaté

v napadnutom rozsudku. V tejto spojitosti je tiež potrebné poukázať na skutočnosť, že žalobca vo vzťahu k svojmu zásadnému tvrdeniu – t. j., že rozsah prác bol dojednaný v zmysle e-mailovej objednávky – nepredložil relevantný dôkaz (samotnú e-mailovú komunikáciu) v priebehu celého konania.

26. Obsah zmluvy o oprave bol daný skutkovým tvrdením žalobcu v žalobe („oprava zatekajúcich častí strechy“) i následným odporom žalovaného proti platobnému rozkazu („odstránenie zatekania dažďovej vody z plochej strechy domu do vrchného bytu č. XX, zamedzenie kvapkaniu dažďovej vody z plochej strechy na časť prídomevého chodníka“). Obsah zmluvy vymedzený žalovaným vo vyjadrení (odpore) žalobca na pojednávaní dňa 29. 10. 2019 poprel. Žalobcom navrhnutý svedok (A. B., syn žalobcu) však na tom istom pojednávaní potvrdil, že pri ohliadke bytu im bolo povedané, že do jedného bytu zateká. Svedok sa tiež vyjadril, že zatekanie strechy bolo viditeľné. Žalobca i svedok uvádzali, že zo strany žalovaného bola odmietnutá oprava vpustu. Podľa názoru odvolacieho súdu bol predmet opravy z hľadiska požadovaného cieľa vymedzený dostatočne jasným spôsobom. Ako v tejto súvislosti náležite argumentuje aj súd prvej inštancie, „nešlo ani o úplnú rekonštrukciu strechy“. Relevantné zmluvné dojednanie smerovalo k odstráneniu zatekania dažďovej vody (za dohodnutú čiastku), k dosiahnutiu ktorého cieľa však konaním žalobcu nedošlo.

27. Sporové strany sa dohodli aj na cene diela, čo možno vyvodíť i z tvrdení štatutárneho zástupcu žalovaného na odvolacom pojednávaní (bod 18 tohto odôvodnenia), ktorý popísal proces uzatvárania zmluvy – po uskutočnení ohliadky zatekajúcich častí strechy vypracoval žalobca cenovú ponuku, ktorú žalovaný akceptoval; ide o cenu diela, ktorá je uplatňovaná v spore.

28. Zistený skutkový dej umožňuje s dostatočnou určitosťou konštatovať, že žalobca po vykonaní príslušných prác neodstránil zatekanie strechy. Žalovaný preto bezprostredne po odovzdaní diela oznámil (listom zo dňa 8. 6. 2018), že strecha stále zateká. Išlo tak o riadne a včasné vytknutie väd opravy v súlade s § 654 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neobstojí preto čiastkový záver súdu prvej inštancie o oneskorenom vytknutí väd.

29. Žalovaný pritom/následne kontaktoval žalovaného aj opakovane, a to ďalšími listami zo dňa 28. 6. 2018, 10. 12. 2018. Listom zo dňa 4. 3. 2019 žalovaný upozornil žalobcu na možnosť zadania opravy inému zhotoviteľom (k čomu napokon aj došlo). Žalobca na uvedené nijako nereagoval. A práve táto pasivita žalovaného relativizuje opodstatnenosť úvahy okresného súdu, ktorý za „zvláštny“ vyhodnotil postup žalovaného, ktorý za situácie, že zateká do bytového domu a subjekt zabezpečujúci opravu tejto závady zjavne k jej odstráneniu nepristúpi, zabezpečí (logicky a očakávateľne) opravu urgentného stavu iným dodávateľom.

30. Z ustanovenia § 655 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak je vec opravená alebo upravená vadne, má objednávateľ právo na bezplatné odstránenie vady. Zhotoviteľ je povinný vadu odstrániť najdlhšie v dohodnutej lehote. Ak vadu nemožno odstrániť alebo ak ju zhotoviteľ neodstráni v dohodnutej lehote alebo ak sa vada vyskytne znovu, má objednávateľ právo na zrušenie zmluvy alebo na primerané zníženie ceny opravy alebo úpravy.

31. Odborná literatúra i súdna prax k „dohodnutej lehote“, v ktorej má dôjsť k odstráneniu väd opravy formuluje požiadavku bezodkladného vybavenie požiadavky objednávateľa, ak tu žiadna dohoda nebola (E., K. XX/XX).

32. V súvislosti s pasivitou zhotoviteľa pri vybavovaní väd diela rozhodol vyslovil Najvyšší súd SR právny názor v uznesení sp. zn. 3Obdo/3/2020 zo dňa 27. 5. 2020 (R 59/2020), keď okrem iného uviedol:

33. „Ak zhotoviteľ riadne a včas oznámené vady diela neodstránil ani v dodatočnej primeranej lehote a objednávateľ si tieto vady následne nechal odstrániť treťou osobou, má objednávateľ právo na zľavu z ceny diela. Toto právo má objednávateľ aj vtedy, ak si so zhotoviteľom osobitne nedojednal v zmluve o dielo možnosť odstránenia väd diela treťou osobou. Rovnako tak toto právo má objednávateľ aj v situácii, keď objednávateľ pred samotným odstránením väd neupovedomil zhotoviteľa, že si nechá vady diela odstrániť prostredníctvom tretej osoby.“

34. Neprípustný by bol iba postup, kedy by objednávateľ vady diela neoznámil zhotoviteľovi bez zbytočného odkladu a priamo by si ich nechal odstrániť ním zvolenou treťou osobou s tým, že následne by požadoval zľavu z ceny diela v podobe nákladov vynaložených na odstránenie väd treťou osobou.

35. V situácii popísanej vyššie je potrebné priznať zvýšenú ochranu objednávateľovi, ktorý si nechal odstrániť vady diela treťou osobou, a nie zhotoviteľovi, ktorý opakovane porušil svoje povinnosti, keďže najprv dodal dielo s vadami a následne bezdôvodne tieto vady napriek ich včasnej reklamácií neodstránil.

Predmetnú skutočnosť musí súd pri svojom rozhodovaní zohľadniť, pretože na objednávateľa nemajú byť bezdôvodne prenášané dôsledky vadného plnenia zhotoviteľa a jeho následnej nečinnosti.

36. Odstránenie väd diela treťou osobou nemá vplyv na existenciu nároku objednávateľa na zľavu z ceny diela, ktorý vznikol v dôsledku nesplnenia si povinnosti zhotoviteľom (neodstránením riadne reklamovaných väd diela/. Tento nárok odstránením väd diela osobou odlišnou od zhotoviteľa (resp. od osoby určenej zhotoviteľom) nezaniká. Na existenciu nároku objednávateľa na zľavu z ceny diela by malo vplyv jedine prípadné odstránenie väd zhotoviteľom.“

37. Uvedené rozhodnutie vychádza z úpravy Obchodného zákonníka, ktorý podrobnejšie upravuje podmienky uplatňovania väd v súvislosti s vykonaním vadného diela. Podstata relevantných ustanovení Obchodného zákonníka, z ktorých vychádza uvádzané rozhodnutie však zodpovedá úprave Občianskeho zákonníka. Rovnako možno konštatovať, že skutkovo ide v aktuálnej veci o podobný prípad, ako bol riešený Najvyšším súdom SR v uvádzanom rozhodnutí.

38. Žalovaný teda riadne a včas vytkol vady diela, na čo však žalobca nijako nereagoval, vady neodstránil, ani neoznámil, že ich ne/odstráni. Žalovaný následne v dôsledku hroziacej škody zabezpečil opravu prostredníctvom inej osoby. V spore predložil faktúru č. 2010186 vystavenú J. J. znejúcu na sumu 1089,- eur. Pri výsluchu svedok J. označil konkrétne úkony, ktoré bolo nevyhnutné vykonať za účelom odstránenia väd opravy vykonanej žalobcom. Zároveň potvrdil, že uvedená suma opravy sa týka len prác spojených s odstránením väd už pôvodne vykonaných „jeho predchodcom“. Opravu vpustov fakturoval osobitne. Svedok uviedol, že aj po výmene strešného vpustu, zatekanie nebolo odstránené. Uvedené krajský súd osobitne akcentuje z dôvodu, že na základe dokazovania bolo preukázané, že jedinou prácu, ktorú žalovaný odmietol pri uzatváraní dohody so žalobcom, bola oprava vpustu.

39. Žalovaný sa v spore bránil (aj) argumentáciou, že tu nebola dohodnutá fixná cena, čo ho napokon viedlo k namietaniu jednotlivých vyúčtovaných položiek faktúry. Táto obrana nebola podporená žiadnym dôkazom. Tvrdenia štatutára žalovaného skôr nasvedčujú opaku – explicitne totiž potvrdil, že ako „neodborník“ sa spoliehal na kvalifikáciu žalobcu a akceptoval cenovú ponuku. Sám navyše uviedol, že položky formulované vo faktúre by ani nenamietal, keby bolo dielo vykonané riadne. S uvedeným súvisí nenáležitý argument okresného súdu, že tu nebola známa príčina zatekania a že žalovaný nemohol zodpovedať za nenaplnenie požadovaného cieľa. Ak sa žalobca ako profesionál podujal vykonať opravu, žalovaný ako objednávateľ mohol spravodlivo očakávať len jej riadne vykonanie s výsledkom, že strecha nebude zatekať. Ak by mala byť predmetom zmluvného vzťahu čiastočná oprava so špecifikáciou konkrétnych úkonov bez naplnenia účelu opravy (ktorý mimochodom označil sám žalobca v žalobe), potom by uvedené mal preukazovať žalobca, nie žalovaný. V tejto spojitosti odvolací súd pre komplexnosť ešte raz pripomína rozsah skutkových tvrdení (zásadných/určujúcich z hľadiska vymedzenia predmetu sporu) prezentovaných v žalobe - 1 veta definujúca dojednanú službu ako „oprava zatekajúcich častí strechy“.

40. Pokiaľ žalovaný v odvolaní označil/namietal príslušné položky faktúry, odhliadnuc od skutočnosti (už konštatovanej), že predmet zmluvy bol vymedzený čase jej uzavretia z hľadiska predmetu (oprava zatekajúcich častí strechy) a ceny, t. j. z dôkazov produkovaných v spore nevyplýva dohoda o tom, že žalovaný vykoná presne špecifikované úkony (ktoré by teda mohli/mali byť namietané), krajský súd upriamuje pozornosť odvolateľa, že relevantnými sú (môžu byť) jedine námietky vznesené včas a voči príslušnému subjektu – žalobcovi. Z tohto aspektu je evidentné (listina Vrátenie faktúry z 21.4.2018), že ak žalovaný vytýkal, že faktúra „neobsahuje kódy vyfakturovaných položiek“, práca je „nesprávne zatriedená“, preto žiada o „uviedenie cenníka, podľa ktorého bola práca zatriedená a ocenená“, (žiada) doplniť „konkrétne druhy a typy použitých materiálov“, resp. poukazoval, že v prílohe faktúry absentuje „Odovzdávací a preberací protokol“, uvedené je možné považovať za vytknutie formálnych väd fakturácie, nie vykonaného diela (v zmysle § 655 OZ). Tomu zodpovedá i skutočnosť, že žalovaný tieto námietky vo vzťahu k žalovanej sume ani žiadnym spôsobom nekvantifikoval. Je logické, že napr. doplnenie kódu z cenníka alebo doplnenie označenia samotného cenníka, bez ďalšieho nemôže viesť k zmene ceny služby. Tejto procesnej obrane teda nie je možné priznať relevanciu. Čo sa týka námietky o množstve materiálu, na túto žalobca reagoval úpravou/znížením fakturovanej ceny, z ktorej následne odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal. Napokon, pokiaľ žalovaný namietal položku „Montáž a demontáž bleskozvodu“, odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu (bod 65 jeho odôvodnenia) o nevyhnutnosti realizácie tohto úkonu (pri oplechovaní strechy) ako i jeho reálnom uskutočnení.

41. Možno uzavrieť, že žalobca vykonal dielo na základe uzavretej zmluvy o oprave, toto dielo malo vady, ktoré boli zo strany žalovaného riadne a včas vytknuté. Žalobca svoje zákonné povinnosti v súvislosti s odstraňovaním väd opravy nerešpektoval, ostal úplne pasívny a na požiadavky žalovaného nijako nereagoval. Z uvedeného dôvodu žalovaný náležite využil služby inej osoby, ktorá vadu odstránila. Obrana žalovaného v podobe odkazu na vykonanie opravy J. J. a predloženie dokladu o cene tejto opravy, bola z pohľadu krajského súdu uplatnením zľavy z ceny opravy, ktorú nebolo možné neakceptovať.

42. Cena opravy vymedzená žalobcom bola v zmysle „opravenej“ faktúry 1.672,55 eur (faktúra č. 20180001) a s touto modifikovanou cenou žalobca súhlasil, čo potvrdil na pojednávaní dňa 2. 11. 2021. Odkazujúc na vyššie uvedený výklad patrila žalovanému zľava z ceny diela v rozsahu ceny opravy vykonanej J. J. v sume 1.089,- eur. Rozdiel týchto súm predstavuje opodstatnene uplatnený nárok.

43. Krajský súd preto zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku tak, že vyhovel žalobe v časti o zaplatenie sumy 583,55 eur (1.672,55 eur mínus 1.089,- eur). Žalobcovi rovnako patrí úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne odo dňa nasledujúceho po splatnosti ceny opravy, teda od 22. 4. 2018.

44. Krajský súd rozhodol o trovách konania postupom podľa § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalovaného v spore.

45. Predmetom rozhodovania bola istina, ako aj úroky z omeškania, preto krajský súd na účely posudzovania úspechu sporových strán vykonal prepočet úrokov z omeškania, a to k jednotlivým dátumom, kedy o nich bolo rozhodnuté.

46. Žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1.714,80 eur s 8 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018. Žaloba v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 1.714,80 eur od 22. 4. 2018 do zaplatenia bola právoplatne zamietnutá rozsudkom okresného súdu zo dňa 29. 10. 2019. K uvedenému dátumu predstavuje uvedená časť predmetu sporu sumu 78,36 eur. Následne okresný súd napadnutým rozsudkom právoplatne zamietol žalobu v časti o zaplatenie 42,25 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018. K uvedenému dátumu predstavuje suma úrokov z omeškania 8,07 eur. Okresný súd tak právoplatne zamietol žalobu v časti o zaplatenie 50,32 eur (42,25 eur + 8,07 eur).

47. Krajský súd následne svojím zmeňujúcim rozhodnutím zamietol žalobu v časti o zaplatenie 1.089 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22. 4. 2018. Uvedená časť úrokov z omeškania predstavuje ku dňu rozhodovania krajského súdu sumu 332,81 eur. Zamietnutá časť žaloby tak dosahuje sumu 1.421,81 eur (1.089 eur + 332,81 eur). Krajský súd vyhovel žalobe v časti o zaplatenie 583,55 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania z uvedenej sumy od 22. 4. 2018 do zaplatenia. Uvedená suma úrokov z omeškania predstavuje ku dňu rozhodnutia krajského súdu sumu 178,34 eur.

48. Súhrnne tak žalobca dosiahol úspech v časti o zaplatenie 761,89 eur (583,55 eur + 178,34 eur). Na účely výpočtu úspechu, resp. neúspechu žalobcu v spore krajský súd sčítal žalovanú istinu a jednotlivé sumy uplatnených úrokov z omeškania, o ktorých bolo postupne do dnešného dňa rozhodnuté. Celková suma tak predstavuje 2.312,38 eur (1.714,80 eur + 78,36 eur + 8,07 eur + 332,81 eur + 178,34 eur). Úspech žalobcu v spore dosiahol 32,95 % (pomer sumy, v ktorej dosiahol úspech – 761,89 eur k uplatňovanej sume 2.312,38 eur), čomu zodpovedá úspech žalovaného v rozsahu 67,05 %. Čistý úspech žalovaného tak dosiahol 34,1 %.

49. O konkrétnej výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník súdu prvej inštancie.

50. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.